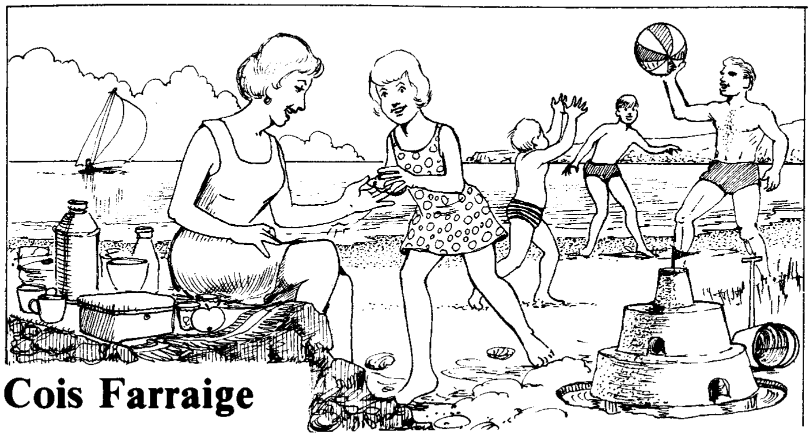

Cois Farraige

Lá breá grianmhar dúirt Daidí go rachaidís go léir cois farraige. Rinne Mamaí ceapairí agus chuir sí tae i bhfleasc. Thug siad Oscar leo freisin cé go raibh Mamaí **ag gearán** faoi. Nuair a shroich siad an trá chonaic siad grúpaí scaipthe timpeall na háite. Bhí **an ghrian ag spalpadh anuas** orthu agus ní raibh **puth gaoithe** le mothú. Bhí **formhór na ndaoine** ina luí ar an trá á ngrianú féin. Chuir Daidí, Liam agus Tomás a gcultacha snámha orthu.

Leath Mamaí agus Nóra ruga ar an trá agus luigh siad air. Rith an triúr eile isteach san uisce agus Oscar ina ndiaidh. Mheas Liam go raibh **an sáile** fuar ar dtús. **Ba leasc leis** é féin **a thumadh** go dtí gur chaith Tomás uisce air. Bhí an-spórt acu ag stealladh uisce ar a chéile. Mhúin Daidí buillí snámha do Liam ar feadh tamaill. Nuair a tháinig siad amach as an uisce, chaith siad seal ag imirt le liathróid trá. Rith Oscar ar ais go dtí an ruga. Bhain sé croitheadh as féin chun é féin a thriomú. Steall sé sáile ar Nóra agus léim sí de phreab. Thosaigh Liam agus Tomás ag tógáil caisleán gainimh le spáid agus buicéad. Nuair a bhí sé in am don phicnic ghlaoigh Nóra orthu go léir.

Thug sí ceapairí dóibh uile agus dhoirt sí amach tae ón bhfleasc. Tar éis an tae chuaigh na páistí **ag dreapadóireacht** ar an aill. Nuair a shroich siad barr na haille bhí **radharc iontach** acu ar an bhfarraige. Chonaic siad bád seoil agus bád iascaigh i bhfad uathu. **Níos déanaí** d'imigh Nóra ag bailiú sliogán ar na carraigeacha. Chuaigh Tomás **ag lapadaíl** le leanaí óga eile.

A. Foclóir

ceapairí, sandwiches
ag gearán, complaining
ag dreapadóireacht, climbing
sliogáin, shells
ag lapadaíl, paddling

B. Scríobh amach an freagra ceart:

1. Cén fáth a raibh Mamaí ag gearán?
   — mar bhí uirthi ceapairí a dhéanamh.
   — mar níor theastaigh uaithi dul cois farraige.
   — mar thug na páistí Oscar leo.
2. Cad a rinne Mamaí agus Nóra leis an ruga?
   — Chuir siad isteach i mála é.
   — Leath siad ar an trá é.
   — Chuir siad mórthimpeall orthu féin é.
3. Cad a rinne na páistí nuair a tháinig siad amach as an uisce?
   — Chaith siad seal ag imirt le liathróid trá.
   — Thriomaigh siad iad féin.
   — Chuaigh siad ag iascaireacht.

C. Críochnaigh na habairtí seo a leanas:

1. Ní raibh puth gaoithe le -.
2. Mheas Liam go raibh an sáile - - -.
3. Bhain Oscar croitheadh as féin chun é féin - -.
4. Thosaigh na buachaillí ag tógáil caisleán gainimh le - - -.
5. Tar éis an tae d'imigh na páistí ag dreapadóireacht - - -.

D. Scríobh amach na ceisteanna do na freagraí seo a leanas:

1. Chonaic siad grúpaí scaipthe mórthimpeall.
2. Bhí siad á ngrianadh féin.
3. Mhúin Daidí buillí snámha dó.
4. Rith sé ar ais go dtí an ruga.
5. D'imigh sí ag bailiú sliogán ar na carraigeacha.

E. Freagair na ceisteanna seo a leanas:

1. Cén saghas lae a bhí ann?
2. Cad a rinne Mamaí agus Nóra nuair a chuaigh Daidí agus na buachaillí isteach san uisce?
3. Cén fáth ar bhain Oscar croitheadh as féin?
4. Cad a rinne na páistí tar éis an tae?
5. Cad a chonaic siad i bhfad uathu?

Gramadach 26

1. Chonaic siad bád seoil i bhfad uathu:
   (mise, tusa, ise, eisean, sinne, sibhse, Seán, Cáit.)
2. Ba leasc **leis é féin a thumadh.**
   mise/téir abhaile, Seán/sroich an scoil,
   feirmeoir/bain na barraí, tusa/tóg an teach.